

BALDER

Wagners lunch 50
Catering
Mörbyvägen 9

Tel: 520 140 42

Nilssons köttaffär Fredsgatan 10,
149 30 Nynäshamn
Telefon 08-500 494 10
info@nilssonskottaffar.se

Vi tackar våra sponsorer
för deras stöd

Välkommen till Stormogården
Restaurang!
Mörbyvägen 9
08-52010187, 070-4581954

Bosses
BÅT-EL
I NYNÄSHAMN

ELUTRUSTNING FÖR BÅT OCH MARINA
BESIKTNINGAR
UTBILDNING 08-53044757/070-5214439

SKEPP O'HOJ

Nr 3 Augusti 2016

I detta nr:

- Ordföranden har ordet
- Soppkvällen 28 april
- Soppkvällen 26 maj
- Lokalordförandekonferens M/S Silja Serenade 2016-05-22
- Riksstyrelsemöte ombord M/S Silja Serenade 2016-05-22-24
- Nordisk Marinestevne i Kristiansand, Norge 2016-06-03-05
- Arbeten/Höstkräftfest i Marinstugan 20 augusti
- Marinstugan

Flottans mäns avdelning 11, Nynäshamn

Ordförande:	Kjell Johansen	08-520 182 10
		Mob 0706-41 35 53
Vice ordf:	Håkan Hedén	08-774 14 95
		Mob 0702-07 07 82
Sekreterare:	Rune Stang	08-520 305 55
		Mob 0703-69 29 38
Kassör:	Linda Leibing-Hedén	08-774 14 95
		Mob 0703-05 30 23
Ledamöter:	Berit ÅbergSchagerberg	08-530 447 57
		Mob 0707-44 82 91
	Gunnar Angerby	08-520 129 35
		Mob 0705-42 48 66
	Robert Norberg	08-524 001 03
		Mob 0702-71 05 58
Suppleanter:	Björn Asplund	08-550 856 66
		Mob 070-636 32 15
	Thomas Nilsson	08-520 307 18
		Mob 073-154 51 45
Registrator:	Berit ÅbergSchagerberg	Medlemsregisteransvarig.
	08-530 447 57	<i>Vid ändring av adress, meddela registratörn.</i>
Adress:	FM avd 11 NYNÄSHAMN c/o Kjell Johansen Båtsmansvägen 13 149 31 NYNÄSHAMN k.r.johansen@tele2.se	
Kassör:	FM avd 11 Nynäshamn c/o Linda Leibing-Hedén Svedsviksvägen 153 149 43 NYNÄSHAMN	
Postgironr:	28 21 05 - 6	

produktion: st-media
R Stang
Skogsv 4
148 30 ÖSMO
Tfn 08-520 30 555
Mob 070-369 29 38
e-mail: st-media@telia.com

Ordföranden har ordet

Hallå alla vänner i Flottans Män!

Är sommaren redan slut? Den gick fort tycker jag, det är kanske så när man har mycket att göra och har det trevligt i värmen.

Mycket har ju hänt under sommaren. Vi har väl alla hunnit med båtfärder, ordna med sommarstugan, läst böcker och trivts med familjen. Nu i alla fall så startar Flottans Män upp med fortsatta aktiviteter för alla medlemmarna.

Vad sägs om höstfest med kräftskiva ute vid Marinstugan, medverka i Föreningens Dag i Svandammsparken, delta som funktionärer vid cykeltävlingen Velothon, kämpa i Femkampen hos Södertälje-kamraterna ute på Notholmen, soppkvällarna i höst o.s.v. Läs mer om detta på hemsidan.

I skrivandets stund sitter jag själv nere i Karlskrona, allas vår Pinan. Har tillsammans med några andra kamrater från Flottans Män besökt Marindagarna i Örlogshamnen samt Marinmuseet. När man får se nästan hela vår Flotta visa upp sig för allmänheten, cirka 7000 personer under dagen, blir man faktiskt mycket stolt och imponerad. De som påstår att vår Flotta är liten skulle varit här. Korvetter, ubåtar, Belos, minjaktfartyg, skolfartyg, stridsbåtar och massor av stödfunktioner visades upp. Rundvandring på Lindholmen med alla faciliteter från 1700-talet fram till dagens verksamhet. Detta kompletterat med timmars rundvandring på det fantastiska Marinmuseet med bl a ubåten Näcken i den nya museihallen har ialla fall gett mig en uppgradering av vår Flottas historia och nutid. Jag är stolt över att fått vara en del av detta, och det borde gälla oss alla som varit och är med idag! Visserligen har vi mindre antal kölar i Marinen idag men jag är övertygad om att styrkan i våra olika system är minst lika hög och effektiv som förut.

Nu som sagt drar vi igång vår verksamhet och jag ser fram emot att så många som möjligt av er alla kommer att delta och trivas tillsammans vid våra aktiviteter i höst och vinter.

Kjell

Soppkvällen den 28 april

Vid pennan R Stang

Trettio herrar och damer hade hörsammat kallelsen till denna kväll för att ha det trevligt tillsammans med kamrater och få lyssna på det aviserade föredraget om turerna runt hur Nynäshamn till slut fick en järnvägslinje. Men först minglades det och baren besöktes flitigt. Stämningen steg i lokalen.

Ordförande Kjell bad så småningom att få uppmärksamheten riktad mot sig och kallade fram Nils Ljungberg som nyligen (23 april) fyllt 80 år. Nils har i år varit medlem i föreningen i 20 år och haft olika uppdrag i styrelsen under denna period. Nils tilldelades FM hederstecken 2010. Jubilaren hade valt att ta emot en blomstercheck. Vi hurrade och applåderade för 80-åringen.

Kjell bjöd alla till bords, vilket hörsammades och ganska snabbt bildades, en som vanligt, välorganiserad kö för att få del av ärtsoppan.

När så småningom alla dessutom tagit av pannkakorna som serverades med sylt och grädde och även varit och hämtat kaffe med kaka.

Kjell presenterade kvällens föredragshållare, ordföranden i Nynäshamns järnvägsmuseum, Nicklas Larsson, som berättade för oss vilka vedermödor och hinder som mötte initiativtagarna till tanken om en järnväg till Nynäshamn.

Den som hårdast drev frågan om en järnväg till Nynäs var löjtnant Herman Sandeberg, som 1856 gav ut "Project till en jernväg mellan Stockholm och Nynäshamn". 1861 kom "Om Nynäsbanan". Där framhåller Sandeberg Nynäs lämplighet som uthamn men även banans betydelse för Södertörn med bland annat följande argument:

"Härigenom behöfver jordbrukaren ej vidare förspilla sin och sina dragares tid och krafter på vägar och marknadsplatser, men kan uteslu-

tande egna sig åt sin åker och sin familj, lycklig genom undvikande af de frestelser, som i myckenhet möta honom i en stor stad och för hvilka så många redan dukat under."

2 jun 1862 besökte kung Carl XV Nynäs för att se närmare på den föreslagna hamnen och han uttryckte sina sympatier för saken. Sandeberg begärde vid 1863 års riksdag 14000 kr, för en noggrann undersökning av järnvägsförslaget. Motionen avslogs, men Sandeberg lyckades 1864 på privat väg samla in medel för en undersökning av järnvägsförslaget och två alternativa linjer stakades. Den ena, vars syfte var att förbinda Nynäshamn den kortaste vägen med stambanan, gick genom Ösmo, Sorunda och Grödinge socknar. Det andra alternativet gick genom Ösmo, Västerhaninge och Botkyrka socknar till Flemingsberg vid stambanan. 1872 beviljades koncession på det andra alternativet. I brist på pengar kunde banbygget aldrig påbörjas. Istället överläts koncessionen på två ryssar, titulärrådet Pohitonov och löjtnanten Lukashevitsch. Ryssarna hade även köpt Nynäshamn av Sandeberg och de startade Nordeuropeiska Transito- och försäkringsbolaget. Av det i stor stil anlagda företaget blev det ingenting. Istället försökte ryssarna sälja koncessionen till engelska intressenter för två miljoner kronor, fyra gånger mer än de skulle betala Sandeberg för hans överlåtelse. Som efterspel till denna spekulation med järnvägskoncessioner, vilken saknar motstycke i vårt land, blev det rättegång mellan Sandeberg och ryssarna. Efter förlikning

nöjde sig Sandeberg med 75 000 kronor och hamnen i Nynäs som åter kom i hans ägo. År 1879 hade direktör A. Ljunggren blivit ägare till Nynäshamn och han satte sig i förbindelse med franska kapitalister och företrädare för olika politiska partier i Frankrike. Avsikten var att grunda en koloni för den franska adeln som av politiska skäl önskade lämna landet. Dessa skulle då stödja järnvägsföretaget med kapital. Detta något äventyrliga förslag vann inte tillräckligt gehör och järnvägsfrågan fick vila under hela 1880-talet.

I spetsen för motståndet stod den i Stockholm mycket mäktige Frans Schartau. Hans åsikt var att Stockholms handel och sjöfart snart skulle flytta till Nynäs om en järnväg byggdes.

År 1891 togs frågan upp igen och en ny linje stakades av kaptenen i Väg- och Vattenbyggnadskåren C. H. Öhnell. Linjen drogs nu längre åt öster så att den skulle ansluta vid Östervik på Saltsjöbanan. Järnvägen fördes inte ner till Nynäshamn utan stannade vid Ösmo kyrka. Den nu föreslagna järnvägen var uteslutande en lokalbana i motsats till de tidigare projekten, där huvudvikten var lagd på hamnens förbindelse med statsbanan. Inte heller detta förslag förverkligades.

I Stockholms stad var meningarna mycket delade när det gällde en järnväg till Nynäs. De enskilda förslagen motarbetades av olika orsaker. Efter att Sandeberg på egen bekostnad lagt fram ett nytt kostnadsberäknat förslag för järnväg med anslutning till västra stambanan, kajer magasin, docka, fyror och vattenledningar i Nynäshamn, som även detta ogillades i huvudstaden, vände sig Sandeberg till Nynäs gods ägare f d överskten och friherren C. G. Adlercreutz som till en början ogillade förslaget med motiveringen att det skulle störa traktens frid. Men Adlercreutz insåg ganska snart sakens vikt och erbjöd Stockholms stad att gratis få hamnen med angränsande område, över 1000 tunnland mark, om staden genast byggde järnvägen dit.

Efter Adlercreutz död inköptes Nynäs gods av professor Hjalmar Sjögren 1892 kom järnvägsfrågan in i ett nytt skede. På Sjögrens initiativ och genom hans outtröttliga energi

kom järnvägsfrågan in i ett nytt skede. Sjögrens plan omfattade förutom järnvägen byggandet av en villastad, badort, fullständig hamn och frihamn med direkta ångbåtsförbindelser med lämplig rysk östersjöhamn med anslutning till direkttåg till Petersburg.

Efter många utredningar organiserade Sjögren en kommitté av intresserade från Stockholm Nynäs och mellanliggande orter som sammanträdde 15 januari 1897 i Stockholm. Där meddelades att stakning var klar kostnadsförslag gjorts för byggandet mellan Nynäshamn och Stockholms stads gräns vid Hammarby sjö. Vid ett senare sammanträde 22 februari förordade landshövdingen att järnvägen skulle gå till Älvsjö och därmed få förbindelse med huvudstaden. Stockholms stad var fortsatt motståndare till projektet som detta till trots beviljades koncession den 25 november 1898 på två olika bandelar, dels mellan Nynäshamn och Stockholms stads gräns vid Liljeholmen, dels från stadsgränsen till Södra station.

Den 8 september 1899 beslöt man att söka ändring i koncessionen i syfte att järnvägen skulle dras fram mellan sjöarna Drevviken och Magelungen till Älvsjö station, under förutsättning att en eventuell järnväg mellan Älvsjö och Dalarö skulle få läggas på samma bank.

Järnvägsbygget startade i november 1898 samtidigt med hamnutbyggnaden. Det tog alltså drygt 40 år av utredningar från det att tanken på en järnväg mellan Stockholm och Nynäshamn föddes tills det att bygget började på allvar.

De svårigheter intiativtagarna till järnvägsprojektet Nynäshamn - Stockholm mötte och den långbänk det blev innan beslut och byggnation kom igång, känner man väl igen även i dagens Sverige, men ju mer man spottar på stenen blir den till slut lite våt.

Nicklas fortsatte att berätta om bygget av järnvägen, museet och de inventarier man förvarar

där. Han avslutade med att rekommendera oss att göra ett besök på museet och att besöka museets hemsida som man når på adressen <http://www.njm.nu/index.php>

Soppkvällen den 26 maj

Vid pennan R Stang

Till vårens sista soppkväll hade 28 medlemmar med damer valt att komma. Bror Schwieler som nyss (11 maj) fyllt 75 år var inbjuden, men tyvärr förhindrad att komma. Han kommer att få en ny inbjudan så vi får tillfälle att överlämna den tavla som våra jubilarer får motta.

Efter det att den som vanligt goda fiskdoppan hade inmundigats och kaffe med kaka stod framför gästerna var det dags för kvällens föredrag. Självt var jag beroende på ett annat engagemang förhindrad att delta, vilket gjort att vår sekreterare i föreningen Berit Åberg har i annat sammanhang hört kvällens föredrags-hållare Carl-Einar Stålvant berätta och försett mig med det underlaget.

Carl-Einar berättade att föddes i köpingen Nynäshamn och växte upp i staden Nynäshamn som fick sina stadsrättigheter som landets näst sista stad 1946. Nu lever han i kommunen Nynäshamn på en av de större öarna - Bedarön och ser staden från öster.

1971 suddades stadsprivilegierna ut och storkommunen bildades. Framsidan, hamnen är lika föränderlig som dess strandägare och vattenytornas tillhörighet. Sjölivet med skärgård, båtar och transporter har varit, och förblir viktiga faktorer för Nynäshamn och den framtida utvecklingen i hela kommunen, även för landsbygden i Sorunda och Ösmo. Hamnen och kusten står för fiskerinäring, import av varor, transport av gods och människor samt en anledning till militär närvaro, något som alltid har präglat Nynäshamn.

Carl-Einar fortsatte berätta om staden Nynäshamn och den gamla Stadshusplatsen - utan sitt Stadshus! Här var det istället festplats med julmarknad och skridskobana och starten av en minirodelbana. Och inte blev det något hus vid Stadsparken heller - den sandplanen blev parkering och sedan matvaru-affär!

Nynäshamn är staden med stora planer och bra på att göra ingenting av dem - eller att saker tar väldigt lång tid att göra - se bara på väg 73 och Norvik.

Ösmos ansvar för skola och kyrka var länge ett faktum och det tog år innan de släppte taget. Samma gällde de vatten- och avloppsfrågor som fanns i den växande köpingen. Småbönderna i Sorunda och herrgårdarna i Ösmo var stora motståndare till bildandet av storkommunen och dessa fejder fortsatte ända till 1970-talet då frågan var uppe på regeringsnivå. Ösmo förlorade - och byggde badhuset som sedan Nynäshamn fick betala!

Vattenarealen har under dessa år skiftat mycket beroende på jordägarinnehav och nya fastighetsbildningar samt jakt- o fiskerättigheter. Idag har kommunen planeringsansvar ut till territorialgränsen och ingår i havsplaneområdet längs Östersjön inklusive Gotland och Sundet. När järnvägen kom 1913 utvecklades köpingen fort och då Televerket och Nynäs Petroleum flyttade hit blev sjötrafiken större och en ny hamn byggdes för både tankbåtar och för Gotlandsbolaget som sedan 1903 trafikerat den lilla hamnen. Flera färjelinjer har sedan dess provat vägen över Nynäshamn. Läget har lockat till flera militära

aktioner från Gustav Wasas tid till våra dagar. Flottan och kustartilleriet har insett att här fanns bra förtöjningsplatser och möjligheter till fasta positioner runt om på öarna.

Carl-Einar avslutade sitt föredrag med att berätta om hur Östersjön mår idag. Med klimatförändringar och föroreningar av havsbottenarna förändras allt fort mot det sämre om inget görs. Nynäshamn har ett 10-tal mätstationer där man spårar utsläpp av miljögifter från båtbottnfärger och industrin och mätningarna visar på bättre resultat för kommunens östra delar än de västra upp mot Himmerfjärdsverket. Hur den utökade trafiken med stora fartyg och ökat antal fritidsbåtar påverkar kommande resultat är okänt.

Lokalordförandekonferens M/S Silja Serenade 2016-05-22

På samma gång som riksårsmöte avhölls passade man på att efter styrelsemötet hålla en lokalordförandekonferens ombord på fartyget på väg mot Helsingfors. 24 föreningar fanns på plats, Norrtälje och Jönköping saknades. Varje förening har två platser till förfogande och från vår förening deltog Kjell och Håkan.

Sedan Johan Forslund och Bo Schagerberg tagit plats vid podiet öppnades mötet. Bert Ågren valdes att justera protokollet. Kanslichefen Lennart Bresell lämnade en ekonomirapport och poängterade att alla avgifter är inbetalda, försäljning och annonsintäkter visar på bra resultat samt att flera föreningar bidrar med insamlade gåvor. Ekonomin är i balans. Han berättade vidare om NMK i Norge i juni där 14 medlemmar beräknas delta.

Vi fick ytterligare information om den utmärkta annonsförsäljningen och hur viktigt det är att alla föreningar försöker sälja in sådana då det ger den lokala föreningen ett tillskott i kassan. Flagg och Heders har reviderats och kommer att skickas ut på remiss till föreningarna och fastställas på nästa årsmöte. Medlemsvärning är en viktig punkt och mer kontakt bör tas med all personal ombord på Flottans fartyg.

Mötet fortsatte med att ordföranden delgav deltagarna läget för förbundets ekonomi och de kontakter som med hjälp av SMKR har tagits med HKV för att undersöka vilket stöd som kan ges av en Marinbas med tre flottiljer och 26 lokalföreningar att ta hand om.

Föreningarna lämnade så sina rapporter där från oss sades att vi är 86 medlemmar som betalar sina avgifter, vi har hedrat våra 4 avlidna kamrater med flaggvakt vid begravningen, vi har välbesökta soppkvällar där föreläsningstemat i år är Hembygden, vi renoverar vår Marinstuga och gjort besök på Berga och Muskö. Man beslöt avslutningsvis att nästa konferens blir inför nästa riksårsmöte 2017 i Göteborg.

Efter protokollshandlingar

Berit Åberg

Riksstyrelsemöte ombord M/S Silja Serenade 2016-05-22-23-24

Vid pennan Berit Åberg

Talvis skapet från Sundsvall underhöll vid båda kvällarnas mingel

Sångarlaget från Flottans Män i Västervik var också delaktiga i underhållningen

ett mycket stort gäng från Nynäshamn deltog i år vid riksårsmötet. Det var Kjell och Elisabeth, Linda och Håkan, Rune och Sonja, Berit och Bo, Lars-Åke och Inger samt för första gången deltog även Björn och Monika. Samling i terminalen på söndagseftermiddagen där några fick chansen att ta tåget ut till båten m/s Silja Serenade varvid en del kom alldeles för sent till att delta i en del aktiviteter. Riksstyrelsen samlades tidigt för ett styrelsemöte och där deltog Bo som sekreterare och Kjell som ersättare. Efter det kallades det till ett lokalordförandemöte som från vår sida bevakades av Kjell och Håkan. Vi andra samlades för en liten drink med underhållning av Sundsvalls egna artister innan vi drog oss neråt i fartyget

Fyra gamla skeppskamrater från Älvsnabbens jordenruntsegling 1954-55 träffades och talade minnen. Från vänster Kjell-Arne Mattsson Stockholm, artillerimatros, Gert Malmqvist Sundsvall, förrådsman, Lars-Åke Svenheden Nynäshamn, skeppshantverkare och Rune Stang Nynäshamn, artillerimatros och skepparens karl

för en förbrödringsmiddag som denna gång var en ren buffé. Måndag 22 maj anlände vi vid 9-tiden efter en resa på nästan spegelblankt vatten. Frukosten serverades tidigt och efter vi avnjutit densamma tog vi oss alla upp till diskoteket Atlantis där riksårs mötet avhölls. Dagordningen presenterades och godkändes, presidiet presenterades och alla sittande valdes, dvs. Johan F och Bo S. Till rösträknare och justerare valdes Rune och

Kjell från Nynäshamn. 92 medlemmar fanns i lokalen som avlyssnade årsberättelsen för 2015 uppläst och redogjord för av Lennart Bresell från kansliet. Han drog även den ekonomiska berättelsen samt revisorernas berättelse då ingen av de närvarade. Styrelsen fick ansvarsfrihet för det gångna året och mötet godkände budgeten för 2016, 2017s preliminära budget samt att ingen höjning av medlemsavgiften till riks ska ske. Sedan valdes styrelse, revisorer och valbe-

Karlskronabänken vid riksårs mötet

redning med mest omval och ett fåtal nyval och vi fick veta lite om vad som ska ske 2016 där vårt främsta uppdrag är att satsa på medlemsvård. Nya utgåvan av Flagg och Heders kommer att

Förtjänta medlemmar tar emot ankarmedalj i silver av förbundsordföranden

gå ut på remiss till föreningarna men kommer att gälla direkt.

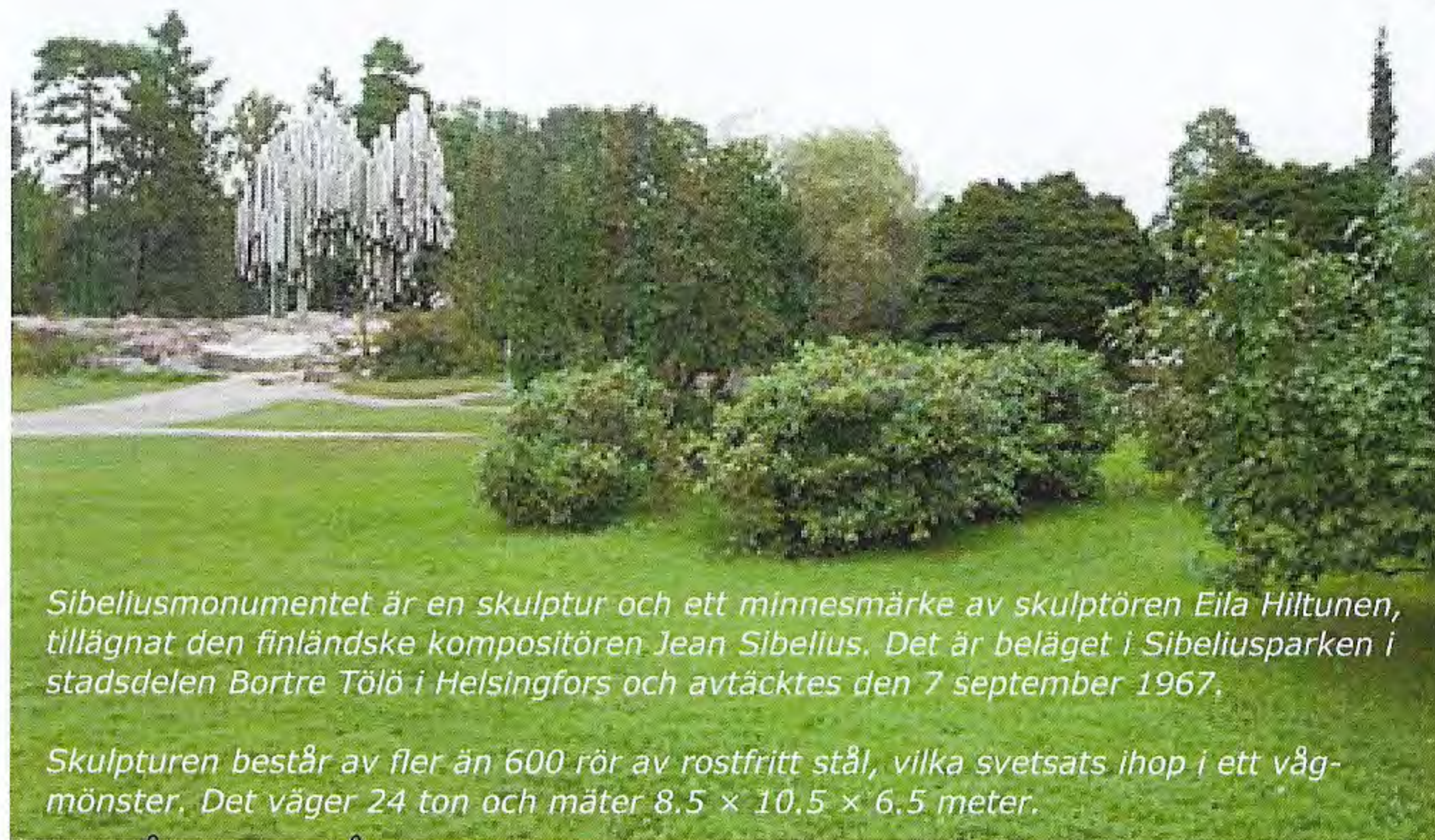

Lars Linde Ängelholm fick SMKs guldmedalj och Kjell Johansen Nynäshamn, Bo Nord Västerвик och Mats Andersson Sundsvall er höll hedersankare. Sådant tilldelades också Rolf Pärnhem Karlshamn, som var förhindrad närvara.

Efter detta var det uppställning i bästa klubbdräkten för utdelning av hederstecken till medlemmar och icke medlemmar. Elisabeth, Lars-Åke och Håkan fick ett silverankare och så även Sonja, fast med rosett. Kjell tilldelades ett hedersankare. Johan Forslund hade fyllt 70 år och alla medlemmar hade skänkt en krona till hans uppvaktning vilket avslutade mötet och styrelsen samlades för ett konstituerande möte. Efter det drog vi oss ut till terminalen där tre bussar väntade för en guidad rundtur i staden. Många föredrog dock en stillsam promenad i det vackra vädret. Bussbolaget levde dock efter den finska klockan och vi efter den svenska vilket gjorde att vi skulle ha varit på plats för en timme sedan! En buss samlade upp de försenade och alla bussar kom iväg. Gata upp och ner på väg till Sibeliusmonumentet och bergskyr-

Kanslichefen Lennart Bresell tackas av förbundsordförande

Sibeliusmonumentet är en skulptur och ett minnesmärke av skulptören Eila Hiltunen, tillägnat den finländske kompositören Jean Sibelius. Det är beläget i Sibeliusparken i stadsdelen Bortre Tölö i Helsingfors och avtäcktes den 7 september 1967.

Skulpturen består av fler än 600 rör av rostfritt stål, vilka svetsats ihop i ett vågmönster. Det väger 24 ton och mäter 8.5 x 10.5 x 6.5 meter.

kan besågs innan vi åter samlades

ombord innan båten avgick från Helsingfors.

Ny samling till mingel med underhållning innan den stora banketten avhölls med förrätt och varmrätt med dessert.

Resan avslutades på tisdag förmiddag då vi anlände Stockholm vid 9.30 tiden efter en mycket lugn överresa och som avslutning på det hela en frukost innan vi tog det lilla tåget tillbaka terminalbyggnaden och vi åtskildes till nästa år.

Honörsbordet vid banketten med förbundsordförande Johan Forslund med fru Liliane i mitten till vänster

XVIII Nordisk Marinestevne i Kristiansand, Norge 2016.06.03-04-05

Vid pennan Berit Åberg

Tidigt den 2 juni startade vi vår resa till Kristiansand i Norge. I Karlstad hämtade vi upp Bert Ågren, sekreteraren i Karlstadsföreningen och i Högboda, halvvägs mot Arvika hämtade vi Ulf Sjödén deras ordförande. Nu började en lång dags färd mot vårt mål. I Årjäng tankade vi bilen och oss själva och på slingriga vägar i de vackra värmlandsskogarna drog vi oss mot norska gränsens vägarbeten. Våra svenska vägar är kurviga, smala och backiga och de norska är inte bättre. De vita vägmarkeringarna blev gula och plåtpoliserna gröna medan vi for backe upp och backe ner, över höga broar och genom många tunnlar och passerade flertalet betalningsstationer som med kamera noterade vår passage. Motorvägar, där du i 120km/h körde långa sträckor i relativt skumt ljus i tunnlar och blev omkörd - det gjorde en annan fundersam som är van vid Muskö-tunneln...

I Moss tog vi färjan över till Horten medan vi drack kaffe och åt en räksmörgås. När vi närmade oss Kristiansand blev vår gps-tant och det norska vägnätet inte helt överens om vart vi skulle så vi nödgades rådfråga lokalbefolkningen och fick hjälp av en dam som körde före och ledde oss på rätt väg och snart såg vi flygfältet i Kjevik som var vårt mål. En militärvakt lät oss passera de två bommarna. I kansliet anmälde herrarna vår ankomst och vi hälsades välkommen av Thor Eickstedt, sekreterare i NOF (Norges Orlogsförbund) och fick våra rum i officersförläggningen, varsitt stort fint rum med tv

och eget badrum - inget kasernliv här inte!

Senare kom även de fyra kamraterna från Stockholm med Johan Forslund och Lennart Bresell i spetsen och så anslöt även 2 Göteborgare så nu var vi hela tio personer. Alla deltagare som kom en dag för tidigt samlades på markan där vi beställde pizza. De var av jättemodell och priset därefter! Som en familjepizza här hemma och vi delade kamratligt och glatt ut bitar till de som kom senare än oss.

Fredagen började med "frokost" för att efter "lunsj" ha Stevneöppning med opstilling och flaggheis. Där såg man skillnaden på giv akt och flaggans hedrande bland våra länder. Finland deltog inte vid mötet så det var Sverige och Danmark som gästade Norge och bara Sverige lyfter upp flaggan, de andra sätter den vid sidan om sig i marken.

Mötet öppnades av presidenten i NOF, Kjell Olsen, som påtalade vikten av dessa möten för att hålla fokus på vårt marina försvar som liksom andra försvarsgrenar drabbas av neddragningar.

En längre orientering om platsen gavs av Harald Minde, sjef Luftforsvarets skolesenter Kjevik.

Varför är vi på en 70 år gammal flygteknisk skola? Jo för 100 år sedan sades det att svenskarna med flyg skulle bomba Norges ena marinbas med apelsiner(!) och då fick man på ubåten Kobben idén att även Norge skulle ha flygplan. En man ombord reste till Berlin för att ta flygcertifikat men fick inget sådant utan bara ett plan med sig hem (Rumbler Taube), som han i hemlighet flög med från Horten, ut över vattnet i 35 minuter. Armén gillade inte att Marinen stal flyget från dem och efter en utredning 1936 försökte man slå samman deras två verksamheter. Ekonomin tillät inte annat än den lilla kapacitet som fanns vid Hitlers ockupation 1940. Flygarna flydde till Kanada och bildade senare ett kommando i London. Den 10 november 1944 bildades det norska Flyget. Sex månader senare slutade kriget och det ställdes krav på utbildning och tekniskt kunnande. Verksamheten byggdes upp på 8 dagar i Kjevik sedan man med tåg förflyttat 300 elever, instruktörer och materiel från den tidigare basen i Kjeller. Efter avslutad arbetsdag hjälptes alla åt att bygga upp förläggningens kaserner, mäss och lärosalar och verkstäder. Böcker fanns inga utan alla skrev efter diktamen sina egna. När utländska plan landade och ville ha service fick de lämna sina tekniska handböcker som betalning.

Idag är det befälsutbildning inom teknik- och foto samt radio- och vapentechnik som man ägnar sig åt samtidigt som utbildning sker i radar- och samband och materialförvaltning.

Ungefär 440 elever, 200 befäl och 200 civilt anställda bedriver stationens ordinarie verksamhet. Ytterligare 190 kurser med totalt 1650 elever och 90 000 övernattningar sker per år. Konferenser med upp till 300 deltagare hjälper upp verksamheten liksom de simulatorer och utbildningar som sker för industrin med ca 250 tillfällen och 1500 deltagare om året.

Nu omorganiserar man mot moderna stridsflygplan, nya räddningshelikoptrar och tekniska system. Man har elevutbyte med flygskolan i Halmstad men samarbetar även med skolor i Nederländerna och Danmark.

Efter denna genomgång var det visning av några anläggningar inom området som jag inte deltog i.

På kvällen ämnades ett par bussar och vi skjutsades till Kristiansands Orlogsstua H7 på Odderöya, härligt placerad i den blivande historiska småbåtshamnen. Ett nybygge från 2015, efter att den tidigare brunnet, sponsrat av staden och Vest Agder Museet som driver hamnen.

Där bjöds på mingeldrink och välkomsttal av Svein A. Eriksen, ordförande Kristiansand

Orlogsforening innan vi satte oss i den solvarma lokalen för att spisa Biff Stroganoff och god kall Iskrem.

Lördag morgon efter frukost var det återigen dags för en bussresa. Till Batteri Vara på Mjövik. Där finns världens näst största kanon någonsin, monterad på land. Byggd för att tyskarna 1940 skulle kunna stänga Skagerack. De planerade också för ett batteri i Hanstholm i Danmark. Bygget började 1941 med 1400 man från Norge, Danmark och

Tyskland. 1942-43 tillkom 200 ryska krigsfångar. Senare kom 600 tyska soldater för att betjäna kanonen varav 450 var marinsoldater då det räknades som ett kustbatteri. Kanon 2 och 3 provsköts i mars 1942 och kanon 4 i november samma år. Då var kanonbrunn och bunker klar till kanon 1 men själva kanonen saknades och arbetet vilade till sommaren 1944 då kasematten byggdes på 10 veckor med 4,5 m tjockt tak och 3,8 m tjocka väggar. Vid nyår 44-45 var alla delar (230 ton) men inte det 19,76 m långa och 110 ton tunga kanonröret på plats.

Detta skickades på fartyget Porto Alegre från Tyskland i februari 1945 som blev sänkt av engelskt flyg i Kattegatt.

Batteriet var aldrig i strid men övningsköts både under och efter kriget och var en del av kustförsvaret fram till 1957, lades ner 1962 och kanonerna 3 och 4 samt det som fanns till kanon 1 blev skrot. 2:an blev kvar som den ende av sitt slag, 38 cm SKC 34 el L50, är 28 meter lång och väger 337 ton.

Tornet har en grundplatta på 100 kvm och kan svänga 360 grader och lyftas 52 grader. Det åtgår tio man för att ladda kanonen och totalt var 19 man i tornet vid avfyrning. Kanonen beräknades klara 150 skott innan den var utsliten då man menade att varje granat tog med sig 400 gram av stålet vid varje skott. Skotthastigheten beräknades till ett skott per minut. Ammunitionen delas in i tre delar. En spränggranat, 170 cm lång väger 800 kg eller en lätt granat på 500 kg, kardus eller mellanladdning

Johan erhåller Nordiska Marina Kamratföreningar medalj

fortets försvar vid krigets början. Lite inblick gavs vi i den svenska lejtrafiken och hur de få soldaterna försvarade sig här högt upp på klippan i det stenfort där endast ruinerna finns kvar idag.

Så återvände vi till Kjevik för ombyte till klubbdräkt med alla utmärkelser inför kvällens bankett och medan vi bytte om skedde även ett ledarmöte.

Busstur till officersmässen ett stycke bort utefter vägen mot staden där vi bjöds på ett glas champagne medan vi bekantade oss med varandra innan vi bänkade oss och avnjöt gravad lax marinerad i Harald Hårfagre Akvavit till förrätt, renköttsmedaljong från Hovden i Setesdal och en pannacotta till dessert. Gott att äta, många bra korta tal, gåvor som överlämnades och tacktal till kvällens värd Ove Sten Olsen, projektledare för Kristiansands Orlogsforening.

Busst tillbaka tack o lov – maten mättade!

Söndagen började med flagghalning med de fåtal som var kvar och utrymning av våra rum innan vi åt frukost och lämnade området. Resan hem blev den omvända med färja och kaffe ombord – fast utan räksmörgås och avlämning av Bert i Karlstad och Ulf i Högboda.

Innan vi återvände till Nynäshamn hade vi senare förmånen att få hälsa på Bert och se hur fin Karlstads Marinstuga är som de har tillsammans med Sjöfartsföreningen mitt i stan i Karlstads hamn.

97,75, 140 eller 190 kg krut och som avslutning en hylsa med 114,25 kg krut. Efter avfyrning hjälptes bunkerns alla 52 man åt med rengöring av kanonen, något som tog 2 dagar. 50 fullkalibriga skott har avfyrats med kanonen, senast den 15 augusti 1951. Räckvidden på kanonerna beräknades till 55 km och utrymmet som inte täcktes av dessa batterier fylldes med 11 000 stycken kraftiga minor mellan Hanstholm och Mjövik.

Transport tillbaka till Kristiansand för smörgåslunch – 3 st. per man på Kilden teater- och konserthus. Så kördes vi upp på Odderöya fort för kransnedläggning vid minnesstenen över fallna kustartillerister och vi fick en historisk orientering om stadens och

Arbeten/Höstkräftfest i Marinstugan 20 augusti

Vid pennan R Stang

Stugfogden, Björn hade en diger lista på vad han ville ha utfört under dagen. Sonja och jag anlände i god tid som första par, efter klädbyte fick vi en välkommen kopp kaffe och en miniparisare.

Robert kom som näste man och även han blev bjuden på förtäring.

Men det var ju inte för att dricka kaffe vi hade kommit. Robert fick som uppgift att stålborsta och måla vår gamla mynningsladdare och jag skulle upp på stege och skrapa/måla vindskivor och de vita knutarna på husets NO gavel. Det var bara att sätta igång. Björn höll ett vakande öga på oss och hjälpte till för att vi skulle få rätt verktyg för upp-

giften.

Så småningom anlände även ordförande Kjell med hustru Elisabeth. De hade med sig Lars-Åke. Damerna var självgående, så vad de gjorde låg inte på Björns bord. De nyanlända herrarna, däremot satte han genast i arbete. LÅS påbörjade renoveringsarbetet med vårt fina, stora och mycket tunga förbandstecken som så småningom återigen skall upp på husgaveln.

Kjell fick uppdraget att hjälpa till med vindskivorna. Han hade med sig en bandslipmaskin vilket i hög grad underlättade arbetet.

Björn tillät oss också att med jämna intervaller ta 5 minuterspauser. Omkring klockan 12 budade damerna till en lunchmacka och kaffe som de gjort i ordning. Så snart detta var avklarat var det återgång till arbetet. Robert blev klar med sin uppgift och var tyvärr

tvungen att avvika. I stället dök Håkan och Linda upp och till hunden Sallys förtjusning hade de med sig sina två hundar, varav den ena "Lycka" är Sallys dotter. De tre sprang omkring och lekte glada över att ha träffats igen. Efter ytterligare någon timma anslöt även Inger till det övriga sällskapet.

Arbetspasset led mot sitt slut och de uppställda målen hade nåtts. När alla verktyg var återställda och inblandade hade vaskat av sig var det dags för lite hjärngymna i form av en tipspromenad som Sonja gjort i ordning. Som priser i hade hon bakat tre läckra äppelkakor och de som fick dessa var Håkan, Lars-Åke och Kjell. Den utslagsfråga som fanns med var det ingen som lyckades knäcka.

Av bilderna framgår med all önskvärd tydlighet vad som pågår och tycker jag inte behöver ytterligare förklaring. Att det som dukats fram var gott, att vi hade det riktigt trevligt skall ingen som läser detta heller betvivla.

Även de tre hundarna, Sally Lycka och Isla fick vara med på ett hörn.

När alla var mätta och glada och kaffe med kaka hade klarats av pratades det och vi hade allmänt trevligt.

Klockan har ju som bekant en förmåga att ticka på lite extra fort under sådana förhållanden och det blev dags för uppbrott. Men innan vi kunde avvika var det dags att göra sig oskyldig. Mat kaffe, kaka och trevligt sällskap för det facila priset av 120:-. Drycker som var och en bockat av på för oss välkänt manér betalades av var och en.

Linda tog emot och antecknade.

En medlem lämnade oss den 21/4 efter en tids sjukdom.

Svante Wänelöf arbetade på ett företag AMLAB, ett eloktonikföretag, som anlätades av FMV Undervattenvapenavdelning. Under min tid som fartygschef på HMS Urd, U-vapenavd försöks/forskningsfartyg lärde jag känna Svante som vid ett flertal tillfällen deltog i verksamheten.

Svante hade vid sin bortgång varit medlem i Flottans Män i 20 år.

Vi, Flottans Män i Nynäshamn, deltar i familjens sorg och saknad

MARINSTUGAN

I sommar har vår stugfogde Björn lagt ner ett fantastiskt arbete på vår gemensamma Marinstuga. Stugan är målad med plastfärg och Björn har nu skrapat ner all färg på framsidans gavel som hade börjat lossna och nu målat upp den igen med rätt oljefärg. Alla husväggarna är renspolade och knutarna är redo för vitmåling.

Terrasserna med räcken är nymålade, sly och gamla träd på tomten är borttaget och gräset är alltid nyklippt.

Vi har en del fortfarande att ordna med under vår höstfest som ligger bakom oss när detta läses.

Inne i stugan är sovrummet och hallen nyrenoverade, resten görs i höst och vinter. Snart är alla de gamla vattenradiatorerna bortmonterade och de nya elradiatorerna värmer gott i höst.

Stugan är till för oss alla och självklart skall det vara lätt att få nyttja den. Ring stugfogden Björn på 070-6363215 och boka in när ni vill vara där. Larmfunktionen lär Björn ut när ni bokar.

Passa på och få några sköna stunder ute vid stugan, stanna över natten, sitt på terrassen med en kopp kaffe och se vad som försiggår i Musköhamnen, njut av de gamla örlogsprylarna inne och utanför stugan – må väl.

Välkomna till Marinstugan
Kjell

Ni är alltid

Välkomna

att besöka stugan

**FLOTTANS MÄNS LOKALFÖRENING 11
I NYNÄSHAMN**

